

Haitallisten vieraslajien torjunta hankkeissa

Rikkanenätti *Rorippa sylvestris*

Rikkanenätti on Helsingissä haitallinen vieraslaji. Hankkeissa torjunta kohdistetaan niille alueille, joilla on rakentamistoimenpiteitä. Torjunnasta päätetään yhteistyössä tilaajan kanssa hankkeen suunnittelussa.

Torjunnan aloitusedellytykset

Suunnittelualueella on toteutettu haitallisten vieraslajien maastokartoitus. Rikkanenättiesiintymien sijainti on tiedossa.

Torjunta ennen rakentamisen aloittamista

- Suunnittelija määrittelee torjunta-alueen rajauksen ja pintamaan hautaamisalueen.
- Rikkanenättiä ei torjuta suunnitelma-alueen niissä osissa, joissa maata ei kaiveta.
- Rikkanenättiä torjutaan ennakolta erillisessä torjuntaurakassa.
- Suunnittelija valitsee sopivimman torjuntatavan.
 - a) Juuret sekä pintamaa poistetaan 50 cm syvyyteen tai juuriston esiintymissyvyyteen. Pintamaa poistetaan 2 metrin päähän reunimmaisesta kasvusta.
 - b) Istutusalueilta rikkanenättiä torjutaan kitkemällä.
- Maa-ainesta ei voida siirtää muuhun käyttöön lähivuosina.

Torjunta rakentamisen aikana

- Urakoitsija tekee torjunnan suunnittelijan määrittelemässä laajuudessa.
- Tarkistetaan, että istutettavien kasvien juuripaakuissa ei kasva rikkanenättiä. Rikkanenättiä sisältävät taimet palautetaan toimittajalle.
- Suunnittelija valitsee sopivimman torjuntatavan.
 - a) Juuret sekä pintamaa poistetaan 50 cm syvyyteen tai juuriston esiintymissyvyyteen. Pintamaa poistetaan 2 metrin päähän reunimmaisesta kasvusta.
 - b) Istutusalueilta rikkanenättiä torjutaan kitkemällä.
- Pintamaa
 - a) haudataan vähintään 0,5 m syvyyteen suunnitelmissa esitettyyn paikkaan hankealueella tai urakoitsijan ehdottamaan, tilaajan hyväksymään paikkaan.
 - b) Vain jos pintamaita ei voida haudata kohteessa, poistettu pintamaa toimitetaan loppusijoitettavaksi rakennuttajan osoittamaan paikkaan.

Torjunta takuuajana ja luovutuksen jälkeen

- Urakoitsija tekee torjunnan suunnittelijan määrittelemässä laajuudessa.
- Suunnittelija valitsee sopivimman torjuntatavan:
 - a) Pistetorjunnassa kasvi kaivetaan juurineen ja hävitetään sekajätteenä.
 - b) Suuria kasvustoja hillitään säännöllisen niiton avulla aivan maan rajasta. Niittojäte voidaan jättää maastoon.
 - c) Istutusalueilta rikkanenättiä torjutaan kitkemällä.

- Urakoitsija kirjaa torjuntakerrat, -menetelmät ja ajankohdat. Jos pintamaa sijoitetaan kohteeseen, urakoitsija tarkemittaa sen sijainnin. Urakoitsija luovuttaa torjuntatietoaineiston ja mittaukset takuuajan päättyessä rakennuttajalle ja kunnossapidon tilaajalle torjunnan jatkamiseksi tarvittaessa.

Jätteen käsittely

Kasvin maanpäälliset osat voidaan jättää maastoon. Juuret torjutaan haitallisena vieraskasvijätteenä. Jätteen käsittelyssä noudatetaan vastaanottajan ohjeita.

Seuranta

Kunnossapitourakoitsija seuraa alueita, joista haitallisia vieraslajeja on torjuttu. Seuranta jatketaan niin kauan, että havaitaan, ettei torjuttavia vieraslajeja enää ole.

Muuta

Rikkanenätti lisääntyy erittäin tehokkaasti pienistäkin juurenpaloista, mistä johtuen rikkanenättiä kasvavilla alueilla tulee välttää kaikkea tarpeetonta kaivua ja maaperää rikkovaa toimintaa. Rikkanenätti leviää usein taimimateriaalin mukana juuripaakuissa. Siemeniä se tekee vain harvoin. Rikkanenätti sopeutuu matalaksi leikkaamiseen ja menestyy myös nurmikossa.

Kuva Jouko Rikkinen www.vieraslajit.fi